

OTSUS

17.07.2025 nr 5-5/2025-034

Koondumisele nr 15/2025 ERGO International AG / ADB Gjensidige loa andmine

1. Koondumine

13.05.2025 esitas ERGO International AG (Saksamaa registrikood HRB40871) volitatud esindaja Konkurentsiametile (edaspidi ka Amet) koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid 25.07.2024 ERGO International AG ja Gjensidige Forsikring ASA (Norra registrikood 995568217) aktsiate müügilepingu (edaspidi leping). Lepingu kohaselt omandab ERGO International AG 100% ADB Gjensidige (Leedu registrikood 110057869) aktsiatest.

Tehingu tulemusel omandab ERGO International AG valitseva mõju ADB Gjensidige üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 13.05.2025 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Tuvastamaks koondumise osaliste positsiooni ning konkurentsiolukorda horisontaalselt kattaval kahjukindlustuse ja selle alamliikide kaubaturul, pidas Konkurentsiamet KonkS § 27 lg 1 p 2 alusel põhjendatuks koondumisega seotud valdkonna täiendavat analüüsimist ning alustas 09.06.2025 otsusega nr 5-5/2025-021 koondumise täiendavat menetlust.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle. KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks ERGO International AG ja ADB Gjensidige.

ERGO International AG on Saksamaal registreeritud äriühing, mille üle omab valitsevat mõju ERGO Group AG (Saksamaa registrikood HRB35978), mille üle omakorda omab valitsevat mõju Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG (Saksamaa registrikood HRB42039, edaspidi ka Munich Re), mille aktsiad on noteeritud Frankfurdi börsil ning äriühing ei kuulu ühegi isiku valitseva mõju alla. Munich Re tegeleb kontsernis edasikindlustuse pakkumisega ning ERGO Group AG kahju- ja elukindlustuse pakkumisega. Lisaks Ergo International AG-le, kuuluvad ERGO Group AG kontserni veel ERGO Reiseversicherung AG, ERGO

Deutschland AG, kes tegelevad elu - ja kahjukindlustus toodete pakkumisega Saksamaal ning omakorda, kelle tütarettevõtjad ja filiaalid teevad sama teistes Euroopa riikides.

ERGO International AG vastutab kontserni rahvusvahelise äritegevuse eest väljaspool Saksamaad ja tegutseb läbi järgnevate tütarettevõtjate:

- Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A (Poola registrikood 0000024812), mis tegeleb kahjukindlustustoodete pakkumisega Poola turul;
- ERGO Insurance SE (registrikood 10017013) on Eestis registreeritud kahjukindlustusselts, millel on filiaalid Lätis (ERGO Insurance SE Latvijas filiāle) ja Leedus (ERGO Insurance SE Lietuvos filialas). ERGO Insurance SE pakub erinevaid kahjukindlustusteenuseid. Eestis pakutavateks kahjukindlustustoodeteks on liikluskindlustus, maismaasõidukite kindlustus (v.a. raudteesõidukid), muude sõidukite kindlustus, rahalise kaotuse kindlustus, reisikindlustus, sõiduki valdaja vastutuskindlustus, transporditavate kaupade kindlustus, tsiviilvastutuskindlustus, varakindlustus, õnnetusjuhtumikindlustus ning tehniliste riskide kindlustus;
- ERGO Life Insurance SE (Leedu registrikood 110707135) on Leedus registreeritud elukindlustusselts, millel on filiaal Lätis (ERGO Life Insurance Latvijas filiāle) ja Eestis (ERGO Life Insurance Eesti filiaal). ERGO Life Insurance SE Eesti filiaali registrikood on 12025488. Ettevõtja põhitegevuseks on elukindlustusteenuste pakkumine. Eestis osutab ettevõtja järgnevaid teenuseid: (i) investeerimiskindlustus; (ii) kapitalikogumiskindlustus; (iii) lisakindlustus; (iv) pensionikindlustus; ning (v) surmajuhtumikindlustus. ERGO Life Insurance SE tütarettevõtjaks on ka ERGO Invest SIA, millel omakorda on Leedus filiaal (SIA „ERGO Invest“ filialas);

Lisaks ERGO kontsernile kuuluvad Munich RE kontserni ka teised esmase kindlustuse üksused. Nendeks on Great Lakes Insurance SE ning Hartford Steam Boiler Inspection and Insurance Company. Tulenevalt sellest, et eelnevalt mainitud kindlustusandjad Eestis ei tegutse, ei kirjeldata antud kindlustusandjate tegevust käesolevas otsuses detailsemalt. Samuti ei tooda välja teisi Munich Re kontserni kuuluvaid ettevõtjaid, sest neil puudub seos antud koondumisega.

ADB Gjensidige on Leedus registreeritud kahjukindlustuse ettevõtja, mis tegutseb kogu Baltikumis ning osutab kindlustusteenuseid nii era- kui ka äriklientidele. ADB Gjensidige kindlustusportfellis sisalduvad kohustuslik liikluskindlustus, vabatahtlik sõidukikindlustus, varakindlustus, tervise- ja õnnetusjuhtumikindlustus ning muud kindlustustooted. ADB Gjensidige kuulub Norra kindlustusgrupi Gjensidige Forsikring ASA valitseva mõju alla. Tegemist on kindlustusandjaga, mille aktsiad on noteeritud Oslo börsil. ADB Gjensidige gruppi kuuluvad lisaks mitmed teised kahju- ja elukindlustusteenuseid pakuvad ettevõtjad Skandinaavias. Eestis ja Lätis pakub Gjensidige kindlustustooteid läbi oma filiaalide.

Eestis tegeleb ADB Gjensidige ainult kahjukindlustusteenuste pakkumisega. ADB Gjensidige Eesti filiaal (registrikood 11193232) pakub Eestis järgmiseid kahjukindlustustooteid: (i) liikluskindlustus; (ii) maismaasõidukite kindlustus (v.a. raudteesõidukid); (iii) rahalise kaotuse kindlustus; (iv) reisikindlustus; (v) tsiviilvastutuskindlustus; (vi) varakindlustus; (vii) õnnetusjuhtumikindlustus; ning (viii) tehniliste riskide kindlustus.

3. Õiguslik hinnang

3.1. Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.1.2 Menetluse käigus kogutud teave

Konkurentsiamet kogus õnnetusjuhtumi kaubaturu piiritlemiseks ja koondumisega seotud mõjude hindamiseks teavet kahelt turuosaliselt¹. Valikul, kellelt teavet küsida, lähtuti põhimõttest, et kindlustusandjad ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad tegeleksid Eestis nii kahjukindlustuse kui ka elukindlustuse teenuste pakkumisega.

Turuosaliste hinnangul esineb õnnetusjuhtumi- ja haiguskindlustuse puhul teatud kattuvusi, kuid üldises plaanis ei ole tegemist omavahel asendavate toodetega. Vaadeldavad kaks kindlustusliiki erinevad üksteisest nii hinnastamismudelite, sihtgruppide kui ka lepingutingimuste poolest. Seetõttu olid turuosalised, kellelt teavet küsiti, seisukohal, et antud kindlustusliikide kaubaturge tuleks käsitleda eraldi.

Õnnetusjuhtumikindlustuse kaubaturu kitsama piiritlemise osas küsitletute arvamused lahknesid. Ühe turuosalise hinnangul tuleks parema läbipaistvuse huvides vaadelda kahju- ja elukindlustustoodete lisakindlustusi eraldi. Teine turuosaline aga leidis, et õnnetusjuhtumikindlustuse kaubaturg on asjakohane piiritleda laiemalt, ilma eristamata, kas õnnetusjuhtumikindlustuse pakkujaks on kahjukindlustus- või elukindlustusandja.

Turuosaliste hinnangul ei oma käesolev koondumine olulist mõju Eesti kahjukindlustuse pakkumise turule. Põhjendusena toodi omandatava ettevõtja väikest turuosa Eestis ning tegutsevate kahjukindlustusseltside suhteliselt suurt arvu võrrelduna Eesti kindlustusturu suurusega.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 „Koondumise teate esitamise juhendi“ (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni

¹ Swedbank P&C Insurance AS; Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaal

kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Kindlustustegevuse seaduse² (edaspidi KindlITS) § 2 lg 2 kohaselt jaguneb kindlustustegevus elukindlustuseks, kahjukindlustuseks ja edasikindlustuseks. Kindlustustegevuse liigid ja alaliigid on sätestatud KindlITS §-des 12-14.

KindlITS § 15 lg 1 kohaselt peab kindlustustegevusega tegelemiseks olema äriühingul tegevusluba. KindlITS § 15 lg 2 kohaselt annab Eestis asutatud äriühingule tegevusloa Finantsinspeksioon. KindlITS § 16 lg 1 kohaselt antakse tegevusluba kas ühe või mitme kindlustustegevuse liigi või alaliigiga tegelemiseks. Kindlustustegevuse liigiga tegelemise luba hõlmab ka selle liigi alaliikidega tegelemise luba.

Konkurentsiamet on KindlITS-le tuginedes varasemalt eristanud elukindlustuse, kahjukindlustuse ja edasikindlustuse turgusid, kuid jätnud turgude täpse määratluse lahtiseks³. ERGO International AG-ga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtja ERGO Insurance SE ja ADB Gjensidige Eesti filiaal osutavad Eestis kahjukindlustusteenuseid, tegemist on horisontaalse kattuvusega.

Järgnevalt toob Konkurentsiamet eraldi alapunktides välja koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate positsioonid horisontaalselt kattuvatel kaubaturgudel.

3.2.1 Kahjukindlustuse pakkumine

Koondumise osaliste vahel esineb horisontaalne kattuvus kahjukindlustuse teenuste pakkumises, seega ADB Gjensidige Eesti filiaali ja ERGO Insurance SE tegevuste osas.

Geograafiliselt on Konkurentsiamet varasemalt käsitletud kahjukindlustuse kaubaturgu riiklikuna⁴. Konkurentsiamet tugineb varasemale praktikale ja piiritleb kahjukindluste kaubaturu Eestiga. Statistikaameti andmetel oli kahjukindlustuse eest saadud kindlustusmaksete kogusumma Eestis 2024. aastal 601 407 932 eurot⁵. Antud turumahtu arvesse võttes oli 2024. aastal Ergo Insurance SE turuosa 14,7% ja ADB Gjensidige Eesti filiaali turuosa 2,1%. Koondumise järgselt oleks koondumise osaliste ühine turuosa Eesti kahjukindlustuse pakkumise turul ligikaudu 17% ning seega on tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga juhendi § 8 lõike 3 punkti 1 mõistes.

Koondumise osalised peavad korrektseks hinnata käesoleva koondumise mõjusid lähtudes üldisest kahjukindlustuse kaubaturust. Euroopa Komisjon on aga varasemalt leidnud, et kahjukindlustuse kaubaturu võib jagada eraldiseisvateks kaubaturgudeks erinevate kindlustavate riskide lõikes. Kuna kahjukindlustus hõlmab endas erinevaid kindlustustooteid, mis tarbija vaatest ei ole omavahel asendatavad, leiab Amet, et koondumise mõjude täielikuks hindamiseks tuleb analüüsil kohaldada ka kitsamaid määratlusi.

² Kindlustustegevuse seadus¹ ([link](#))

³ Konkurentsiameti 15.04.2020 otsus nr 5-5/2020-012 – AS LHV Group ja Toveko Invest OÜ / AS LHV Kindlustus; Konkurentsiameti 16.05.2018 otsus nr 5-5/2018-036 – Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe / Seesam Insurance AS; Konkurentsiameti 07.03.2016 otsus nr 5.1-5/16-011 Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe / AAS BTA Baltic Insurance Company

⁴ *Ibid.*

⁵ Statistikaamet, tabel RRI07: Kahjukindlustus liigi ja kindlustusandja järgi (kuud) ([link](#))

KindlTS § 12 lg 1 jagab kahjukindlustuse kaheksateistkümneks liigiks. Statistikaamet omakorda on teatud kahjukindlustuse liigid kokku koondanud ning esitab infot kokku kaheteistkümne liigi lõikes². Tulenevalt sellest, et Statistikaameti andmetes on kõik KindlTS § 12 lg 1 toodud kahjukindlustuse liigid esindatud, nõustub Konkurentsiamet koondumise teate esitajate seisukohaga kaubaturgude jagamise kohta vastavalt Statistikaameti poolt esitatud liikidele. Toetudes Statistikaameti käsitlusele, saab seega eristada järgnevaid kahjukindlustuse eraldiseisvaid liike: (i) liikluskindlustus; (ii) õnnetusjuhtumikindlustus; (iii) haiguskindlustus; (iv) reisikindlustus; (v) maismaasõidukite kindlustus; (vi) muude sõidukite kindlustus; (vii) transporditavate kaupade kindlustus; (viii) varakindlustus; (ix) sõiduki valdaja vastutuskindlustus; (x) tsiviilvastutuskindlustus; (xi) rahalise kaotuse kindlustus; (xii) tehniliste riskide kindlustus.

Järgnevalt toob Konkurentsiamet välja koondumise osaliste ja nendega samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate horisontaalselt kattuvad kahjukindlustusteenuste liikide kaubaturud. Kahjukindlustuse liikide turuosade suuruste hinnangud põhinevad Statistikaameti andmetel⁶.

3.2.1.1 Liikluskindlustuse pakkumine

Mõlemad koondumise osalised või nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad pakuvad Eesti kahjukindlustusturul liikluskindlustust. Liikluskindlustuse puhul on tegemist kohustusliku vastutuskindlustusega. Euroopa Komisjon on varasemalt pidanud võimalikuks, et mootorsõiduki kohustuslik vastutuskindlustus ning vabatahtlik vastutuskindlustus ehk kaskokindlustus võivad asuda ühel tooteturul, kuid on lõppastmes jätnud kaubaturu määratluse lahtiseks⁷. Tuginedes liikluskindlustuse kohustuslikkusele, nõustub Konkurentsiamet koondumise teates toodud seisukohaga vaadelda liikluskindlustuse ja vabatahtliku vastutuskindlustuse kaubaturge eraldi. Ka puudub vajadus asjaomast kaubaturgu segmenteerida lähtuvalt sõidukite liikidest, sest liikluskindlustus on olemuselt homogeenne toode, mida Eestis tegutsevad kindlustusandjad pakuvad laiale valikule mootorsõidukitele. Statistikaameti andmetel oli Eesti liikluskindlustuse pakkumise turul suurima turuosaga turuosaline 2024. aastal ERGO Insurance SE, kelle turuosa suuruseks oli u 19%. Teise koondumise osalise, ADB Gjensidige Eesti filiaali, turuosa oli vastaval kaubaturul 2024. aastal u 3%. Koondumise järgselt oleks koondumise osaliste ühine turuosa liikluskindlustuse pakkumises ligikaudu 21%, mis tähendab, et juhendi § 8 lõike 3 punkti 1 mõistes on tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

3.2.1.2 Maismaasõidukite kindlustuse pakkumine

Koondumise osaliste tegevustes tekib horisontaalne kattuvus ka maismaasõidukite kindlustuse pakkumisel. Maismaasõidukite kindlustus ehk kaskokindlustus on vabatahtlik kindlustus, mis hüvitab maismaasõidukile tekkinud kahju juhtudel, kui kahju ei kuulu hüvitamisele kellegi teise liikluskindlustuse poolt. Statistikaameti andmetel tehti Eestis 2024. aastal maismaasõidukite kindlustuse eest makseid summas 189,54 mln eurot, millest koondumise osalistele laekus makseid kogusummas 29,11 mln eurot ehk nende ühiseks turuosaks kujunes maismaasõidukite kindlustuse pakkumise turul ligikaudu 15,4%. Kuivõrd koondumiste osaliste ühine turuosa ületas 2024. aastal maismaasõidukite kindlustuse pakkumise turul 15%, on juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

3.2.1.3 Rahalise kaotuse kindlustuse pakkumine

⁶ Statistikaamet, tabel RRI07: Kahjukindlustus liigi ja kindlustusandja järgi (kuud) ([link](#))

⁷ Euroopa Komisjoni juhtum nr M.6521 – Talanx International / Meiji Yasuda Life Insurance / Warta ([link](#))

Nii ERGO Insurance SE kui ka ADB Gjensidige Eesti filiaal pakuvad rahalise kaotuse kindlustust. Rahalise kaotuse kindlustus hõlmab omakorda finantskahjude, krediidi-, garantiija õigusabi kindlustust. Euroopa Komisjon on varasemalt rahalise kaotuse kindlustuse pakkumise kaubaturgu käsitledes pidanud võimalikuks kaubaturu segmenteerimist lähtuvalt kindlustatavatest riskidest, kuid jätnud lõppastmes tooteturu määratluse lahtiseks.⁸ Tulenevalt sellest, et garantiikindlustust ja finantskahjude kindlustust pakuvad ka teised kahjukindlustuse turul tegutsevad kindlustusandjad, krediidikindlustust eelkõige välisriigi kahjukindlustusteenuse pakkujad ning õigusabi kindlustust pakub koondumise osalistest ainult Ergo Insurance SE, peab Konkurentsiamet põhjendatuks nõustuda teate esitajate seisukohaga piiritleda käesoleval juhul rahalise kaotuse kindlustuse kaubaturg laiemalt ja seda mitte segmenteerida kindlustavate riskide lõikes. 2024. aastal tehti rahalise kaotuse kindlustuse eest kindlustusmaksleid kokku 17,36 mln eurot. Ergo Insurance SE sai 2024. aastal rahalise kaotuse kindlustuse eest maksleid kokku summas 2,38 mln eurot (14%). ADB Gjensidige Eesti filiaal poolt saadud kindlustusmaksleid kogusumma oli samal ajaperioodil 765 367 eurot (4%). Seega oli koondumise osaliste ühine turuosakaal 2024. aastal rahalise kaotuse kindlustuse pakkumise turul umbes 18%, mis tähendab, et juhendi mõistes on tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

3.2.1.4 Tsiivilvastutuskindlustuse pakkumine

Koondumise osaliste ning nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate tegevustes esineb horisontaalne kattuvus ka Eestis tsiivilvastutuskindlustuse pakkumises. Tsiivilvastutuskindlustus on olemuselt koguriskikindlustus, millega kindlustusvõtja kindlustab end oma tegevusega kolmandatele osapooltele tekitatava kahju vastu. Statistikaameti andmetel oli tsiivilvastutuskindlustuse kindlustusmaksleid kogusumma Eestis 2024. aastal 28,66 mln eurot. Ergo Insurance AG-ga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtja Ergo Insurance SE osakaal tsiivilvastutuskindlustuse pakkumise turul oli ligikaudu 18% ning ADB Gjensidige Eesti filiaali vastav osakaal ligikaudu 2%. Eelnevast nähtub, et koondumise osaliste ühiseks turuosaks kujuneb tsiivilvastutuskindlustuse pakkumisel Eestis ligikaudu 20%, mistõttu on juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

3.2.1.5 Õnnetusjuhtumikindlustuse pakkumine

Koondumise osaliste tegevustes tekib horisontaalne kattuvus ka õnnetusjuhtumikindlustuse pakkumisel. Õnnetusjuhtumikindlustust pakutakse nii kahjukindlustuse kui ka elukindlustuse toodete lisakindlustusena, mis tähendab seda, et tarbijal ei ole võimalik osta õnnetusjuhtumikindlustust põhitootena, vaid see saadakse lisakindlustusena kaasa põhikindlustuse ostmisel. Euroopa Komisjon on oma varasemas praktikas pidanud võimalikuks, et õnnetusjuhtumi- ja haiguskindlustus asetsevad ühel ja samal tooteturul, kuid jätnud lõpliku turumääratluse lahtiseks⁹. Koondumise teate esitajad on pidanud korrektseks kaubaturu sellist piiritlemist ka antud koondumise puhul, kuid toonud välja ka kolm alternatiivset lähenemist õnnetusjuhtumi kaubaturu osas. Õnnetusjuhtumikindlustuse puhul on kindlustatavaks riskiks tervisekahjustuse tekkimine õnnetusjuhtumi tagajärjel, kuid haiguskindlustuses on kindlustatavaks riskiks haigestumine. Turuosaliste tagasiside kohaselt võib küll kindlustusjuhtumi määratlemisel esineda teatavaid sarnasusi õnnetusjuhtumi- ja haiguskindlustuse vahel, kuid tulenevalt sellest, et kahe kindlustuse puhul on kindlustatavad riskid erinevad, ei ole need tarbija jaoks asendatavad.

⁸ *Ibid.*

⁹ Euroopa Komisjoni juhtum nr M.9796 – Uniqua / Axa (Insurance, Asset management and Pensions – Czechia, Poland and Slovakia) ([link](#))

Sellele tuginedes leiab Konkurentsiamet, et antud juhul ei asu õnnetusjuhtumikindlustus ja haiguskindlustus ühel ja samal kaubaturul, kuid loeb nii kahjukindlustuse kui ka elukindlustuse lisakindlustusena pakutavad õnnetusjuhtumikindlustused ühel kaubaturul asetsevateks. Selguse mõttes, kuna mõlemad koondumise osalised ei tegele haiguskindlustuse pakkumisega, ei käsitleta käesoleva koondumise mõjude hindamisel lähemalt haiguskindlustuse kaubaturgu. Konkurentsiamet hindas Statistikaameti andmetele¹⁰ tuginedes, et 2024. aastal oli õnnetusjuhtumikindlustuse kaubaturu kogumaht, kui arvestada nii kahjukindlustuse kui ka elukindlustuse raames tehtud makseid, ligikaudu 19,34 mln eurot. Ergo International AG-ga valtseva mõju kaudu seotud ettevõtjate Ergo Insurance SE ja Ergo Life Insurance SE Eesti filiaali turuosa oli vastaval õnnetusjuhtumikindlustuse kaubaturul 38% ning ADB Gjensidige Eesti filiaali oma 0,6%. Järelikult oli koondumise osaliste ühine turuosa õnnetusjuhtumikindlustuse pakkumise kaubaturul ligikaudu 39%, mistõttu on juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

3.2.1.6 Tehniliste riskide kindlustuse pakkumine

Mõlema koondumise osalise ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate tegevustes on horisontaalne kattuvus ka tehniliste riskide kindlustuse pakkumisel. Tehniliste riskide kindlustus hõlmab endas ehituse koguriski kindlustust (CAR), montaaži koguriski kindlustust (EAR) ning masinate ja seadmete kindlustust.

Euroopa Komisjon on oma varasemas praktikas tõdenud, et teatud juhtudel võivad tehniliste riskide kindlustus ning varakindlustus asuda ühel ja samal tooteturul, kuid jätnud lõppastmes turu määratluse lahtiseks¹¹.

Tehniliste riskide kindlustus keskendub tehniliste seadmete ja ehitusprojektidega seotud riskide vastu kindlustamisele ning on tihti seotud ajutiste, projekti- või tootmispõhiste riskidega. Lähtudes sellest, et üldjuhul on varakindlustus tehniliste riskide kindlustusega võrreldes standardsem nii tingimuste kui ka riskihindamise poolest, hindab Amet, et ka kahe kindlustuse sihtgrupid on mõnevõrra erinevad. Nõudluse mõttes on varakindlustus ja tehniliste riskide kindlustus omavahel vähe või üldse mitte asendatav, mistõttu peab Konkurentsiamet põhjendatuks vaadata neid kahte kaubaturgu eraldi. Statistikaameti andmetel tehti 2024. aastal tehniliste riskide kindlustuse eest kindlustusmakseid kokku summas 17,2 mln eurot. Ergo International AG-ga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtja Ergo Insurance SE turuosa suuruseks tehniliste riskide kindlustuse turul oli 21% ning ADB Gjensidige Eesti filiaali turuosa suuruseks oli vastaval turul 5%. Seega moodustasid koondumise osaliste poolt saadud tehniliste riskide kindlustusmaksed kokku ligikaudu 26% kogu 2024. aasta tehniliste riskide kindlustusmaksetest Eestist. Seega on juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

3.2.1.7 Varakindlustuse pakkumine

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate tegevustes esineb Eesti turul horisontaalne kattuvus ka varakindlustuse pakkumisel. Varakindlustus jaguneb kaheks: füüsilistele ja juriidilistele isikutele suunatud varakindlustuseks. Füüsiliste isikute varakindlustus hõlmab eraisikute varaliste huvide kaitset, näiteks korterite, eramajade ja koduse vara kindlustamist. Juriidiliste isikute varakindlustus on mõeldud ettevõtjatele, pakkudes kaitset

¹⁰ Turumahu arvutamisel kasutatud Statistikaameti tabeleid: 1) RRI05: Elukindlustus liigi ja kindlustusandja järgi (kuud) ([link](#)) ning 2) RRI07: Kahjukindlustus liigi ja kindlustusandja järgi (kuud) ([link](#))

¹¹ Euroopa Komisjoni juhtum nr M.6521 – Talanx International / Meiji Yasuda Life Insurance / Warta ([link](#))

materiaalse varaga seotud riskide vastu. Tulenevalt sellest, et nii füüsilistele kui ka juriidilistele isikute varakindlustuse pakkujad on üldjoontes samad ja tooted homogeenised ning juriidiliste ja füüsiliste isikute varal ei ole olulisi erinevusi, mis võiksid kindlustuspakkujal ühele või teisele sihtgrupile pakkumist piirata, nõustub Konkurentsiamet koondumise teate esitaja hinnanguga, et füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele pakutav varakindlustus asetseb ühel ja samal tooteturul. 2024. aastal tehti kahjukindlustuse eest Eestis makseid summas 156,93 mln eurot. Vastaval aastal moodustasid Ergo Insurance SE saadud varakindlustuse kindlustusmaksed kokku 18,13 mln eurot ja ADB Gjensidige Eesti filiaali saadud maksed varakindlustuse eest 3,46 mln eurot. Järelikult oli koondumise osaliste ühine turuosa varakindlustuse pakkumise turul ligikaudu 14%, mistõttu ei ole juhendi § 8 lõike 3 punkti 1 mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

3.2.1.8 Reisikindlustuse pakkumine

Mõlemad koondumise osalised või nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad tegelevad Eesti turul reisikindlustuse pakkumisega. Konkurentsiamet nõustub koondumise teates toodud seisukohaga, et reisikindlustuse pakkumise kaubaturu kogumaht võib reaalsuses olla suurem tulenevalt sellest, et krediidasutuste poolt pakutavate krediitkaartidega kaasneb tihti ilma lisatasuta ka reisikindlustus. Konkurentsiamet hindab reisikindlustuse kaubaturu puhul Konkurentsiamet turuosade suurust vastava kindlustusliigi eest saadud kindlustusmaksete järgi. Statistikaameti andmetel oli 2024. aastal reisikindlustuse kindlustusmaksete kogusumma 28,06 mln eurot. Koondumise osalisega valitseva mõju kaudu seotud Ergo Insurance SE 2024. aasta turuosa suuruseks oli umbes 7% ning ADB Gjensidige Eesti filiaali turuosa suuruseks umbes 0.3%. Koondumise osaliste turuosa kokku reisikindlustuse pakkumise kaubaturul Eestis oli ligikaudu 7,3%. Seega ei ole juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Kuivõrd kõnesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevustes varakindlustuse ja reisikindlustuse kaubaturgudel juhendi § 8 lõike 3 punkti 1 tähenduses horisontaalselt mõjutatud kaubaturgusid, ei ole kaubaturgude ega nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

4. Hinnang koondumisele

Vastavalt KonkS § 22 lg 1 lähtub Konkurentsiamet koondumisele hinnangu andmisel vajadusest säilitada ja arendada konkurentsi, võttes seejuures arvesse kaubaturgude struktuuri ning tegelikku ja potentsiaalset konkurentsi kaubaturul, sealhulgas:

1. koondumise osaliste turupositsiooni, nende majanduslikku ja finantsjõudu ning konkurentide juurdepääsu kaubaturule;
2. juriidilisi või muid kaubaturule sisenemise tõkkeid;
3. kaupade nõudlust ja pakkumist;
4. ostjate, müüjate ja tarbijate huvisid.

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate ühise turuosa suurus kahjukindlustuse pakkumise turul oli 2024. aastal ligikaudu 17% ning tegemist on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Koondumise teate kohaselt on koondumise osaliste konkurentideks kahjukindlustusteenuste müügil Swedbank P&C Insurance AS (19,11%), If P&C Insurance AS (17,49%), AB Lietuvos draudimas Eesti filiaal (15,53%), Compensa Vienna Insurance Group UADB Eesti filiaal (10,55%), LHV Kindlustus AS (6,32%), Salva Kindlustuse AS (5,61%) ja AAS BTA Baltic Insurance Company Eesti filiaal (5,12%)¹².

Konkurentsiamet andis hinnangu kahjukindlustuse turule ka kitsamalt, jagades selle alamsegmentideks lähtuvalt kahjukindlustuse liikidest, et tuvastada võimalikud koondumisega kaasnevad struktuurilised muudatused kahjukindlustusliikides.

Tabelis 1 on toodud turuosad nende kahjukindlustusliikide kaubaturgude kohta, mis on juhendi § 8 lõike 3 punkti 1 tähenduses horisontaalselt mõjutatud. Antud kahjukindlustuse liikide kaubaturgudel tekib koondumise järgselt ühine turuosa, mis jääb vahemikku 15-39%. Võttes arvesse, et koondumise osaliste konkurentide turuosad on oma suuruste poolest võrreldavad koondumise osaliste ühise turuosaga, kahjukindlustusteenuste ostjate kontsentratsioon on üldjuhul madal ning ADB Gjensidige koondumise eelne turuosa on kahjukindlustuse alamsegmentides olnud turgude suurust arvestades väike, järeldab Konkurentsiamet, et koondumise järgselt kaubaturgude seesmine struktuur ei muutu oluliselt ning koondumine ei too endaga kaasa konkurentsiolekorra olulist kahjustumist.

Tabel 1. Juhendi mõistes horisontaalselt mõjutatud kaubaturgudel koondumise osaliste ühine turuosa ning kolm suurimat konkurenti¹³

Kaubaturg	Koondumise osaliste ühine turuosa	Kolm suurimat konkurenti ja nende turuosad
Liikluskindlustus	21%	1) AB Lietuvos draudimas Eesti filiaal (16%) 2) Swedbank P&C Insurance AS (13%) 3) If P&C Insurance AS (13%)
Maismaasõidukite kindlustus	15%	1) Swedbank P&C Insurance AS (21%) 2) If P&C Insurance AS (19%) 3) AB Lietuvos draudimas Eesti filiaal (18%)
Rahalise kaotuse kindlustus	18%	1) Swedbank P&C Insurance AS (43%) 2) Kredex Krediidikindlustus AS (10%) 3) AAS BTA Baltic Insurance Company Eesti filiaal (9%)
Tsiviilvastutuskindlustus	20%	1) AB Lietuvos draudimas Eesti filiaal (33%) 2) If P&C Insurance AS (20%) 3) Swedbank P&C Insurance AS (13%)
Õnnetusjuhtumikindlustus	39%	1) Compensa Vienna Insurance Group UADB Eesti filiaal ja Compensa Life Vienna Insurance Group SE (24%)

¹² Esitatud turuosad arvatud Statistikaameti tabelil RRI07: Kahjukindlustus liigi ja kindlustusandja järgi (kuud) ([link](#))

¹³ Tabel koostatud Konkurentsiameti poolt. Tabelis esitatud turuosad põhinevad Statistikaameti tabelil RRI07: Kahjukindlustus liigi ja kindlustusandja järgi (kuud) ([link](#))

		2) Swedbank P&C Insurance AS ja Swedbank Life Insurance SE (17%) 3) If P&C Insurance AS (15%)
Tehniliste riskide kindlustus	26%	1) If P&C Insurance AS (18%) 2) Salva Kindlustuse AS (18%) 3) AB Lietuvos draudimas Eesti filiaal (16%)

Järgnevas tabelis 2 on kokkuvõtvalt välja toodud horisontaalselt mõjutatud kaubaturgude koondumise järgne kontsentratsioonitase ja selle muut. Horisontaalse konkurentsiga seotud probleeme ei tuvastata tõenäoliselt turul, mille koondumisjärgne (i) HHI on alla 1 000; (ii) HHI on 1 000 - 2 000 ja delta on alla 250; (iii) HHI on üle 2 000 ja delta alla 150. Käesoleva koondumise puhul viitavad nii kaubaturgude kontsentratsioonitase kui ka selle muutus, et suure tõenäosusega ei esine koondumise järgselt kahjukindlustuse kui ka selle alamsegmentide kaubaturgudel konkurentsiprobleeme.

Tabel 2. Horisontaalselt mõjutatud kaubaturgude kontsentratsioonitase ja selle muut¹⁴

Kaubaturg	Koondumise järgne HHI	Delta
Kahjukindlustus	1407,18	61,20
Liikluskindlustus	1306,33	96,18
Maismaasõidukite kindlustus	1545,20	48,26
Rahalise kaotuse kindlustus	2526,32	120,94
Tsiviilvastutuskindlustus	2112,82	65,68
Õnnetusjuhtumikindlustus	2688,36	45,77
Tehniliste riskide kindlustus	1790,19	163,26

Antud koondumisega ei tugevda Ergo Insurance SE oluliselt oma turujõudu erinevate kahjukindlustustoodete pakkumisel. Euroopa Komisjoni Horisontaalsete ühinemiste suuniste¹⁵ punkt 24 kohaselt on ühinemise kõige otsesem kooskõlastamata mõju konkurentsi kadumine ettevõtjate vahel. Eesti turule jääb lisaks Ergo Insurance SE-le pakkuma erinevaid kahjukindlustustooteid seitse omandatavast ettevõtjast suurema turuosaga turuosalist ja ka mitu väiksemat. Kuna koondumise osaliste konkurentide turuosad on erinevate kahjukindlustuse liikide puhul võrdväärised või suuremad koondumise osaliste ühisest turuosast vastavatel turgudel, säilib ka koondumise järgselt Ergo Insurance SE-le arvestatav konkurentsipurve. Kuna tarbijal on võrdlemisi lihtne kindlustusandjat vahetada ning kahjukindlustusandjal on võrdlemisi kerge laiendada oma pakutavate kahjukindlustustoodete portfelli, leiab Konkurentsiamet, et olukorras, kus Ergo Insurance SE otsustaks märkimisväärselt oma toodete hinda tõsta, on konkurendid võimelised pakkumist suurendama ja seeläbi oma turuosa vabaneva nõudluse arvelt kasvatama. Horisontaalsete ühinemiste hindamise suuniste punkt 18 kohaselt ei takista suure tõenäosusega koondumine konkurentsi, kui asjaomaste ettevõtjate turuosa ei ületa 25%. Käesoleva koondumise järgselt jääks Ergo Insurance SE turuosa kahjukindlustuse pakkumise turul tervikuna 17% juurde, mis jääb allapoole viidatud künnist. Tuginedes Eesti kahjukindlustusturu küllaltki madalale ostjate kontsentratsioonile ja sisenemisbarjääridele ning sellele, et koondumise järgselt jääb turule lisaks Ergo Insurance SE-le veel teisi võrdväärse turuosaga ettevõtjaid, ei too käesolev koondumine endaga kaasa olulisi lühi- ega ka pikaajalisi riske, mis mõjutaks oluliselt konkurentsi kahjukindlustusliikide turul.

Eelnevat arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et koondumise tulemusena ei muutu

¹⁴ Arvutused põhinevad turuosaliste turuosade suurustel

¹⁵ Horisontaalsete ühinemiste hindamise suunistel vastavalt nõukogu määrusele kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (2004/C 31/03) ([link](#))

kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eelnevast ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa ERGO International AG ja ADB Gjensidige koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Katrin Kostabi
Katrin.Kostabi @konkurentsiamet.ee